

Vergaderjaar 2012–2013

31 524

Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie

Nr. 160

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 december 2012

In het schooljaar 2011–2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs (hierna: Inspectie) een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de wettelijke voorschriften voor onderwijstijd in het middelbaar beroepsonderwijs. Hierbij stuur ik u, mede namens de minister van Economische Zaken, de definitieve Inspectierapportage, getiteld «Onderzoek Onderwijstijd BVE 2012».¹ In mijn reactie ga ik nader in op de resultaten van dit onderzoek en de conclusies die ik hieraan verbind.

Onderzoek

De Inspectie heeft een onderzoek uitgevoerd onder 137 bekostigde opleidingen. Hiervan behoren 101 tot een steekproef van instellingen die eerder een of meerdere keren onvoldoende hebben gescoord. De overige 36 opleidingen zijn onderzocht in het kader van regulier onderzoek en heronderzoek. Het onderzoek was risicogericht en daarmee niet representatief voor het gehele veld.

Resultaten

Uit het onderzoek is gebleken, dat 11% van de opleidingen niet genoeg onderwijstijd had geprogrammeerd en dus ook onvoldoende onderwijstijd zou gaan realiseren. In de periode tussen het onderzoek en het eind van het schooljaar 2011–2012 hebben deze opleidingen herstelmaatregelen uitgevoerd. Uiteindelijk resteerde nog 4% van de opleidingen met onvoldoende geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd. Van deze opleidingen wordt bekostiging teruggevorderd en zij ontvangen tevens een waarschuwingsbrief. Zonder signalering door de Inspectie zou van alle onderzochte opleidingen dus 11% niet aan de urennorm hebben voldaan. Zoals ook in voorgaande jaren het geval was, werd vooral in het eerste leerjaar van langere opleidingen te weinig begeleide onderwijstijd verzorgd. De tekortkomingen werden met name veroorzaakt door een te krappe programmering en onvoldoende controle daarop.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Concluderend: het gaat beter, maar we zijn er nog niet

Van de 101 opleidingen bij instellingen die in eerdere jaren een of meer keer onvoldoende scoorden, waren er nu nog 11 die onvoldoende uren geprogrammeerd en gerealiseerd hadden. De naleving van de wettelijke voorschriften voor onderwijstijd in het schooljaar 2011–2012 is daarmee aanmerkelijk beter dan in voorgaande jaren. Het handhavingstraject lijkt effect te hebben; instellingen anticiperen op onderwijstijd en sturen gericht op het voldoen aan de urennorm. Verder zien we, dat vormen van praktijkleren beter worden begeleid terwijl hierbij voorheen vaak sprake was van te weinig uren. Bij deze conclusies moet wel in ogenschouw worden genomen, dat het niet om representatief onderzoek ging. Om die reden kunnen de conclusies niet worden verbreed naar het gehele mbo-veld. Daarnaast kan worden gesteld, dat zonder het Inspectie-onderzoek nog teveel instellingen niet in het vizier hadden dat zij niet voldeden aan de minimumurennorm voor begeleide onderwijstijd.

Omdat bij opleidingen met onvoldoende geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd vaak sprake was van een te krappe programmering en onvoldoende controle daarop, worden de maatregelen om de bedrijfsvoering van instellingen te versterken, gecontinueerd. MBO15 zal in samenwerking met MBO Diensten onder meer procesaudits aan instellingen aanbieden, opdat de interne kwaliteitsbewaking op de onderwijsprogrammering en realisatie verbetert.

Verder zal in het licht van het wetsvoorstel «Doelmatige leerwegen in het beroepsonderwijs en het moderniseren van de bekostiging van het beroepsonderwijs»¹ met het veld, de Inspectie, Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) en de MBO Raad de dialoog worden gevoerd over onderwijstijd en dan met name over de wijze waarop deze binnen de instellingen op een verantwoorde manier ingevuld en uitgevoerd kan worden. Naleving van onderwijstijd blijft een belangrijk onderwerp, omdat het raakt aan de onderwijskwaliteit. Ten slotte zal met de invoering van de nieuwe norm ook het toezichts- en handhavingstraject opnieuw worden bekeken. Als het wetsvoorstel wordt aanvaard zal de controle door de instellingsaccountant op programmering van onderwijstijd vervallen. Voor de mbo-instellingen betekent dit administratieve lastenverlichting.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker

¹ Kamerstuk 33 187, vergaderjaar 2011–2012